

**3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ «Πελοπόννησος»
2014-2020**

Τρίπολη: 8 Δεκεμβρίου 2017

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΕΠ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»

- α) Για την εξειδίκευση των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος», η ΕΥΔ του ΕΠ ανέθεσε σχετικές μελέτες, οι οποίες πρότειναν τα εξής:
- Σε δύο (2) αστικές περιοχές της Περιφέρειας να σχεδιασθούν και να εφαρμοσθούν αντίστοιχες στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ). Οι περιοχές αυτές, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων ήταν, η μία το αστικό δίπολο Άργους – Ναυπλίου και η άλλη το αστικό κέντρο της Καλαμάτας.
  - Σε μια περιοχή της Περιφέρειας, όχι εξ' αρχής προσδιορισμένη, αλλά με ενδεικτικά χαρακτηριστικά, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, να σχεδιασθεί και να εφαρμοσθεί ΤΑΠΤοΚ.
  - Σε επίσης άλλη μία περιοχή, εξ' αρχής προσδιορισμένη, βάσει συγκεκριμένων χαρακτηριστικών, ήτοι οι Δήμοι Ανατολικής Μάνης και Δυτικής Μάνης, ως μια ενιαία περιοχή, στην οποία θα σχεδιασθούν και θα εφαρμοσθούν Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) Τουριστικής Ανάπτυξης.
- Οι συγκεκριμένες μελέτες, οι οποίες εκπονήθηκαν σε δύο (2) στάδια / φάσεις, προσδιόριζαν τα διατιθέμενα από το ΕΠ ποσά, ανά Ταμείο και ανά Επενδυτική Προτεραιότητα για κάθε μία από τις παραπάνω παρεμβάσεις χωρικής ανάπτυξης. Επίσης, προσδιόριζαν και το σύστημα διακυβέρνησης, καθώς και το επίπεδο εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης.
- β) Στη βάση των παραπάνω μελετών έγινε εξειδίκευση αυτών των στρατηγικών, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ «Πελοπόννησος» κατά τη 2η συνεδρίασή της στη Μονεμβασία, την 8η Νοεμβρίου 2016.
- γ) Την 2α Φεβρουαρίου 2017 εκδόθηκε / δημοσιεύθηκε σχετική πρόσκληση προς αντίστοιχες Αστικές Αρχές για υποβολή προτάσεων Στρατηγικών ΒΑΑ, συνοδευόμενες από αντίστοιχα Σχέδια Δράσης Εφαρμογής των Στρατηγικών. Στη συνέχεια την 3η Μαρτίου 2017 εκδόθηκε / δημοσιεύθηκε πρόσκληση προς δυνητικές Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) για υποβολή προτάσεων Στρατηγικών ΤΑΠΤοΚ, συνοδευόμενες από αντίστοιχα Σχέδια Δράσης εφαρμογής των Στρατηγικών.
- δ) Οι σχετικές προτάσεις στρατηγικών ΒΑΑ των δύο (2) Αστικών Αρχών υποβλήθηκαν στην ΕΥΔ την 24η Απριλίου 2017, ενώ η μοναδική πρόταση Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ με το αντίστοιχο Σχέδιο Δράσης Εφαρμογής της Στρατηγικής, υποβλήθηκε στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου από την ΟΤΔ «ΑΡΚΑΔΙΑ 2020», την 6η Ιουνίου 2017.
- ε) Κατόπιν αξιολόγησης των σχετικών προτάσεων Στρατηγικών ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ, από τις αντίστοιχες Επιτροπές Αξιολόγησης της ΕΥΔ, εκ των οποίων σ' εκείνη που αξιολόγησε την πρόταση ΤΑΠΤοΚ συμμετείχε και εκπρόσωπος της ΕΥΣΑΑ, εγκρίθηκαν οι Στρατηγικές ΒΑΑ

των δύο (2) Αστικών Αρχών με τις αντίστοιχες Αποφάσεις του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου υπ' αριθμ. πρωτ. 2925 / 17-11-2017 και 2927 / 17-11-2017, καθώς και η Στρατηγική ΤΑΠΤοΚ της ΟΤΔ «ΑΡΚΑΔΙΑ 2020» με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2827 / 07-11-2017 απόφαση του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου.

Για την αξιολόγηση και έγκριση των Στρατηγικών ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ, κατά το Β' στάδιο αξιολόγησης, συναξιολογήθηκαν και τα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης εφαρμογής κάθε Στρατηγικής, κυρίως ως προς τη συνάφεια των προτεινόμενων πράξεων με τις Στρατηγικές. Η συναξιολόγηση των Σχεδίων Δράσης πραγματοποιήθηκε ως προς την ωριμότητα των προτεινόμενων πράξεων, ως προς την ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού τους και ως προς τη συνάφειά τους και τη συμβολή τους στη στρατηγική του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020. Η αξιολόγηση, σ' αυτό το στάδιο, έγινε βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, διαφοροποιημένων ανά είδος «εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ), όπως αυτά περιγράφονταν αναλυτικά στους Οδηγούς που συνόδευσαν τις σχετικές προσκλήσεις της ΕΥΔ προς τους αντίστοιχους φορείς στρατηγικής.

Τα συνοπτικά στοιχεία και οι όροι έγκρισης αυτών των Στρατηγικών αναφέρονται αμέσως πιο κάτω, με την επισήμανση ότι, η έγκριση των Στρατηγικών δεν αποτελεί και έγκριση των πράξεων που προτείνονται στα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης. Οι προτεινόμενες αυτές πράξεις, θα αξιολογηθούν κατόπιν σχετικών προσκλήσεων προς δικαιούχους / δυνητικούς δικαιούχους, με βάση τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των ΕΠ 2014-2020.

στ) Αυτή την περίοδο (τέλος Νοεμβρίου – αρχές Δεκεμβρίου 2017) ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των Αστικών Αρχών ΒΑΑ ως ΕΦΔ και ετοιμάζονται οι σχετικές αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων, ενώ βρίσκεται στο τελικό στάδιο η αξιολόγηση της ΟΤΔ «ΑΡΚΑΔΙΑ 2020» ως ΕΦΔ, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι για μεν τις στρατηγικές ΒΑΑ η εκχώρηση αρμοδιοτήτων στους ΕΦΔ αναφέρεται μόνο στην επιλογή των πράξεων, ενώ για τη Στρατηγική ΤΑΠΤοΚ η εκχώρηση αρμοδιοτήτων αναφέρεται στο σύνολο των διαδικασιών διαχείρισης.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΒΑΑ ΚΑΙ ΤΑΠΤΟΚ

2.1. ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΑΠΤΟΚ / CLLDs)

Τα βασικά συνοπτικά στοιχεία της εγκριθείσας Στρατηγικής έχουν ως εξής:

2.1.1. Αναπτυξιακό Όραμα της Περιοχής ΤΑΠΤοΚ

Οραματικός Στόχος

Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής σαν τόπου κατοικίας και άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας με την προώθηση των αρχών της βιώσιμης και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης.

Για την επίτευξη του οράματος απαιτείται η αναστροφή της πληθυσμιακής αποδυνάμωσης που μπορεί να επιτευχθεί με τη συγκράτηση ή/και προσέλκυση πληθυσμού νέων ηλικιών. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό είναι η αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας, με τον τουρισμό να αποτελεί τον πλέον υποσχόμενο κλάδο.

Η περιοχή παρέμβασης δεν μπορεί να υποστηρίξει τον μαζικό τουρισμό που βασίζεται στο πρότυπο ήλιος – θάλασσα. Η ανάπτυξη του τουρισμού μπορεί να βασιστεί στην αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού αποθέματος με βάση τα όρια που θέτει το θεσμικό πλαίσιο και κανονιστικό πλαίσιο. Η προώθηση των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης βασίζεται στην προστασία του περιβάλλοντος, την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

1ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Βραχυπρόθεσμος Στόχος – 2023):

Αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής και οικονομικής εξέλιξης της περιοχής παρέμβασης.

Η επίτευξη του στόχου αυτού εδράζεται στην υλοποίηση παρεμβάσεων που θα αναστρέψουν τη συρρίκνωση, στοχεύοντας:

- στην ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων παραγωγικών κυκλωμάτων,
- στην υλοποίηση παρεμβάσεων σε υποδομές που εξυπηρετούν το στόχο της παραγωγικής ανασυγκρότησης,
- στην προσαρμογή και μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων,
- στη βελτίωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών στις περιοχές όπου παρατηρούνται τα σημαντικότερα προβλήματα,
- στις παρεμβάσεις για το ανθρώπινο δυναμικό εστιάζοντας κατά προτεραιότητα στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας των νέων αλλά και στην κάλυψη των ελλείψεων σε ειδικότητες που αναζητούν οι επιχειρήσεις, και τέλος
- στην παροχή ενισχύσεων, είτε για την ίδρυση, είτε για τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς με ισχυρή παρουσία στην περιοχή παρέμβασης, εξυπηρετούν παράλληλα και την στόχευση του ΠΕΠ και της RIS3 Πελοποννήσου.

2ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Μακροπρόθεσμος Στόχος – 2032):

Αειφόρος ανάπτυξη, με αξιοποίηση του συνόλου των πλουτοπαραγωγικών πόρων για την αναμόρφωση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης

Σχεδιάστηκαν παρεμβάσεις που θα δημιουργήσουν προοπτικές για την ανάπτυξη του τουρισμού σε περιοχές, αφ' ενός όπου δεν υφίσταται σήμερα τουριστική δραστηριότητα, αφ' ετέρου

παρουσιάζουν σημαντική αναπτυξιακή υστέρηση. Το φαινόμενο αυτό είναι ορατό και στο σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Μεγαλόπολης που σήμερα παρουσιάζουν το υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξης, το οποίο βασίζεται στη φθίνουσα και άλλοτε δεσπόζουσα για την τοπική οικονομία αξιοποίηση του λιγνίτη για ηλεκτροπαραγωγή.

2.1.2. Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής

1ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ1):

Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγορά εργασίας

Επιλέγεται ο συνδυασμός κατάρτισης με μακροχρόνια πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις.

Επικουρικά με τις δράσεις κατάρτισης και προώθησης στην αγορά εργασίας των νέων ανέργων στην επίτευξη του στόχου θα συμβάλλει και ο Ενδιάμεσος Φορέας (ΟΤΔ) μέσω των δράσεων εμφύχωσης και κινητοποίησης του τοπικού ενδογενούς δυναμικού, αλλά και εκπόνησης μελετών για την ανάλυση των αναγκών της τοπικής αγοράς εργασίας, τη διευκόλυνση της επικοινωνίας ανέργων και επιχειρήσεων, την διοργάνωση ημερίδων επαγγελματικού προσανατολισμού κλπ.

2ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ2):

Αναβάθμιση βασικών υποδομών και των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Έμφαση δίνεται στην κάλυψη λειτουργικών δαπανών και όχι κατασκευής υποδομών προνοιακών δομών, κυρίως για τα άτομα τρίτης ηλικίας ή κάλυψης των κενών που υπάρχουν σε συγκεκριμένες ιατρικές ειδικότητες σε Κέντρα Υγείας, μέσω της κινητοποίησης οργάνωσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας ή μέσω της επέκτασης των παρεχόμενων υπηρεσιών από υφιστάμενα προγράμματα των Δήμων όπως το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Λόγω του πλήθους των οικισμών με πολύ μικρό πληθυσμό, συνήθως μεγάλης ηλικίας, δύναται να εξεταστεί και η υλοποίηση προγραμμάτων τηλεϊατρικής σε πιλοτική μορφή και με συγκεκριμένη χωρική στόχευση.

Η προώθηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε υποδομές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και σε δημοτικά κτίρια που χαρακτηρίζονται από την ιστορικότητά τους, εκτός της μείωσης των εκπομπών, δημιουργεί και άμεσα οφέλη και εξυπηρετεί και άλλους στόχους του ΤΑΠΤοΚ.

Η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων αποτελεί ουσιαστική προτεραιότητα για την Περιφέρεια και έναν από τους στόχους του ΠΕΠ. Στόχος του ΤΑΠΤοΚ είναι να δοθεί προτεραιότητα σε παρεμβάσεις για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων που άπτονται με την υδροδότηση, κατά προτεραιότητα σε περιοχές όπου υπάρχει ή δύναται να υπάρξει τουριστική

ανάπτυξη ή αποτελούν οικιστικά κέντρα και συγκεντρώνουν σημαντικό για τα δεδομένα της περιοχής πληθυσμό ή υπάρχουν σοβαρά προβλήματα ποιότητας ύδατος.

Η προσβασιμότητα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη. Η κατασκευή του οδικού άξονα Αθήνα – Τρίπολη – Καλαμάτα έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα. Ένα ασφαλές οδικό δίκτυο είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία θεματικών τουριστικών διαδρομών και την εξυπηρέτηση του περιηγητικού τουρισμού. Έτσι, η βελτίωση της οδικής πρόσβασης μέσω κατασκευής/αναβάθμισης σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους/μνημεία/ και γενικότερα σημεία αυξημένου τουριστικού ενδιαφέροντος και η βελτίωση της οδικής ασφάλειας, είναι οι προτεραιότητες που εξυπηρετούν την στρατηγική του ΤΑΠΤοΚ και σηματοδοτούν το είδος των παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν.

3ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ3):

Ανάδειξη φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος – προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στόχευση του ΤΑΠΤοΚ είναι η αναστροφή της φθίνουσας πορείας των σχετικά αναπτυγμένων τουριστικών προορισμών στην περιοχή παρέμβασης και παράλληλα η δημιουργία προϋποθέσεων για την επέκταση του τουρισμού και σε περιοχές που παρ' ότι διαθέτουν τους πολιτιστικούς – φυσικούς πόρους δεν έχουν κατορθώσει να αναπτυχθούν.

Για την εξυπηρέτηση αυτών των στοχεύσεων, το ΤΑΠΤοΚ θα δώσει προτεραιότητα:

- Στις αναπλάσεις των παραδοσιακών οικισμών που παρουσιάζουν τουριστική δραστηριότητα στο Δήμο Γορτυνίας.
- Στην ανάπτυξη οικισμών που εντάσσονται στους Δρόμους του Κρασιού στην περιοχή της Μαντινείας ή οικισμών που βρίσκονται σε θεματικές διαδρομές υφιστάμενες ή δημιουργούμενες.
- Στην υλοποίηση παρεμβάσεων για την ήπια τουριστική ανάπτυξη της περιοχής της τεχνητής λίμνης του Λάδωνα και τη διασύνδεσή της με το όρος Μαίναλο, ώστε να δημιουργηθεί μια πράσινη διαδρομή.
- Σε παρεμβάσεις ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων στην περιοχή της Τεγέας, δημιουργώντας έναν αυτοτελή προορισμό σε γειτνίαση και με το αστικό κέντρο της Τρίπολης.
- Στη δημιουργία - αναβάθμιση υποδομών για την άσκηση αθλητικών δραστηριοτήτων και στην ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, στοχεύοντας στην επέκταση των υφιστάμενων πιστοποιημένων – αναγνωρισμένων μονοπατιών.
- Σε περιορισμένης κλίμακας παρεμβάσεις για τη δημιουργία / αναβάθμιση υφιστάμενων μουσείων και πολιτιστικών χώρων. Στόχος των έργων θα είναι η επέκταση του τουρισμού στο δυτικό και στο κεντρικό τμήμα της περιοχής παρέμβασης, ενώ για το νότιο τμήμα

(Μεγαλόπολη) η στόχευση αφορά στην αξιοποίηση μνημείων/περιοχών που σχετίζονται με τη νεότερη ελληνική ιστορία.

Λαμβανομένης υπόψη της επιβάρυνσης του οικιστικού περιβάλλοντος στην πόλη της Μεγαλόπολης κρίνεται αναγκαία η βελτίωση του αστικού χώρου. Καθοριστικής σημασίας για την μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη της περιοχής της Μεγαλόπολης είναι το θέμα της αποκατάστασης των εδαφών των λιγνιτωρυχείων, με τη δημιουργία τεχνητής λίμνης, για τη δημιουργία ενός υπερτοπικού πόλου αναψυχής.

4ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ4):

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε κλάδους που αξιοποιούν τοπικούς πόρους

Άμεση στόχευση του ΤΑΠΤοΚ είναι η εστίαση σε ειδικές κατηγορίες επενδύσεων. Πιο συγκεκριμένα, σε επενδύσεις που σχετίζονται με την ενίσχυση και οργάνωση της δεύτερης μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής με σύγχρονη αναβίωση των παραδοσιακών τους προϊόντων και των παραδοσιακών τρόπων παραγωγής, σύνδεση με την εν γένει τοπική – περιφερειακή κατανάλωση του αγροτουρισμού και ορεινού τουρισμού κ.ο.κ.

Επίσης, η παροχή ενισχύσεων προς τις τουριστικές επιχειρήσεις για τη βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών, καθώς και για την ίδρυση μικρού μεγέθους επιχειρήσεων που σχετίζονται εν γένει με την τουριστική δραστηριότητα με στόχο την κάλυψη του χωρικού συνόλου της περιοχής παρέμβασης και την ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας με τη διατήρηση ή / και αύξηση θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις, αποτελούν προτεραιότητες του ΤΑΠΤοΚ.

Η επιλογή της νομικής βάσης της κρατικής ενίσχυσης θα γίνει με γνώμονα την μεγιστοποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης, ενώ η περαιτέρω κλαδική εξειδίκευση θα αποτελέσει αντικείμενο εκτεταμένης διαβούλευσης με τους οικονομικούς εταίρους και τους επιχειρηματίες της περιοχής.

5ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ5):

Ενδυνάμωση δομών και μηχανισμών για την αξιοποίηση του τοπικού ενδογενούς δυναμικού

Η απουσία αναπτυξιακών δομών και μηχανισμών στήριξης της αναπτυξιακής διαδικασίας αποτελεί ένα διαπιστωμένο πρόβλημα και διαρθρωτική αδυναμία των αγροτικών περιοχών.

Η επιλεξιμότητα χρηματοδότησης των λειτουργικών δαπανών από τα ΕΔΕΤ αναδεικνύει την αναγκαιότητα κάλυψης της αδυναμίας των αγροτικών περιοχών να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αναπτυξιακά προγράμματα, αλλά ταυτόχρονα να λειτουργήσουν και σαν καταλύτες για την αναπτυξιακή διαδικασία.

Ιδιαίτερα για την περιοχή παρέμβασης, απαιτείται η υλοποίηση μιας σειράς συνοδευτικών άυλων ενεργειών που είναι όμως κρίσιμης σημασίας για την επίτευξη των στόχων του τοπικού

προγράμματος. Ενδεικτικά αναφέρονται η παρότρυνση για την συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας, η προώθηση και η προβολή της περιοχής σαν τουριστικού προορισμού, η προώθηση δράσεων για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μεταφορά γνώσεων και εμπειριών στο προσωπικό των ΟΤΑ, η ενθάρρυνση της δημιουργίας εθελοντικών οργανώσεων, η ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος που αποτελούν ορισμένες μόνο από τις δραστηριότητες που θα καλύψει η λειτουργία της «ΑΡΚΑΔΙΑ 2020», πέραν των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο ως Ενδιάμεσου Φορέα.

2.1.3. Προσδιορισμός των Βασικών / Κύριων Κατηγοριών Δράσεων / Παρεμβάσεων

Με βάση τους Ειδικούς Στόχους που παρουσιάστηκαν παραπάνω, για την επίλυση ή άμβλυνση των κυριότερων/σημαντικότερων προβλημάτων, επιλέχθηκαν οι παρακάτω κατηγορίες δράσεων, μέσω των οποίων θα επιτευχθούν οι συγκεκριμένοι Ειδικοί Στόχοι.

3α.ΚΔ1: Παροχή ενισχύσεων για ίδρυση/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού και της μεταποίησης

Η συγκεκριμένη δράση έχει ως στόχο την ενίσχυση, κυρίως μέσω επιχορηγήσεων, για ίδρυση / εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού και της μεταποίησης.

9vi.ΚΔ2: Δράσεις εμφύχωσης, υποστήριξης και δημοσιότητας

Η συγκεκριμένη δράση αφορά στις δραστηριότητες εμφύχωσης των δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος, στην υποστήριξη και στη δημοσιότητα από την πλευρά της ΟΤΔ. Οι δραστηριότητες εμφύχωσης δύναται να υλοποιούνται από το προσωπικό της ΟΤΔ ή/και να ανατίθενται σε τρίτους.

9vi.ΚΔ3: Αμοιβές μόνιμου προσωπικού, εξωτερικών συνεργατών, εξωτερικών εμπειρογνομόνων και λοιπών συνεργατών για τη λειτουργία της ΟΤΔ

Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσης καλύπτει τη λειτουργία της ΟΤΔ, όσον αφορά τις αμοιβές του μόνιμου προσωπικού, αλλά και των εξωτερικών συνεργατών που είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία της και την επίτευξη του σκοπού της.

9vi.ΚΔ4: Βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας για κατοίκους ορεινών περιοχών

Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσης προβλέπει ενέργειες βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες που σχετίζονται με την υγεία και την πρόνοια, ειδικά για κατοίκους ορεινών περιοχών. Στη συγκεκριμένη δράση προβλέπεται ενδεικτικά η επιχορήγηση για δημιουργία δομών προνοιακής

φροντίδας, καθώς και κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών σε απομακρυσμένες περιοχές με υψηλό δείκτη γήρανσης, παροχή ιατρικών υπηρεσιών (αμοιβές προσωπικού), όπως υπηρεσίες πρόληψης και πρωτοβάθμιας υγείας σε κατοίκους ορεινών περιοχών, πιλοτικές ενέργειες τηλεϊατρικής.

9vi.KΔ5: Κατάρτιση / απόκτηση εργασιακής - επαγγελματικής εμπειρίας με πρακτική άσκηση

Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει ενέργειες κατάρτισης με πρακτική άσκηση στις κύριες οικονομικές δραστηριότητες της οικονομίας της περιοχής παρέμβασης προκειμένου να ενδυναμωθεί η απασχολησιμότητα των νέων ανέργων.

9δ.KΔ6: Λειτουργικές Δαπάνες ΟΤΔ

Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσης προβλέπει τη χρηματοδότηση της λειτουργίας της ΟΤΔ και εκτός εκείνης της απασχόλησης προσωπικού.

9δ.KΔ7: Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος

Προβλέπονται ενισχύσεις που στοχεύουν στην αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής παρέμβασης, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Ενδεικτικά, περιλαμβάνονται αναπλάσεις οικισμών, διαμόρφωση χώρων πρασίνου, σημάσεις, τουριστικές διαδρομές, αναβάθμιση κοινοχρήστων χώρων κ.α.

9δ.KΔ8: Δημιουργία / βελτίωση υποδομών άθλησης και αναψυχής

Στοχεύεται η δημιουργία / βελτίωση και αναβάθμιση υποδομών άθλησης και αναψυχής. Χρηματοδοτούνται ενδεικτικά, η δημιουργία υποδομών άθλησης και αναψυχής όπως γήπεδα, υποδομές μηχανοκίνητου αθλητισμού, διαμόρφωση επέκταση πιστοποιημένων και αναγνωρισμένων μονοπατιών στους ορεινούς όγκους, χώρους περιπάτου πλησίον αστικών κέντρων ή περιοχών υψηλής επισκεψιμότητας.

4γ.KΔ9: Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων

Σκοπός της δράσης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων με χαμηλή ενεργειακή κλάση, μέσω της υιοθέτησης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης, καθοριστική είναι η σύνδεση στο Δίκτυο Φυσικού Αερίου, στις περιπτώσεις που αυτό είναι εφικτό, καθώς επίσης, θα ενισχυθούν και επενδύσεις για χρήση τεχνολογιών μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με αντικατάσταση παλαιών εγκαταστάσεων καύσης με αντίστοιχες καθαρότερες.

6β.ΚΔ10: Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού

Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει έργα εξασφάλισης επαρκούς και ποιοτικού νερού για ανθρώπινη κατανάλωση, τα οποία συνάδουν με τις κατευθύνσεις του ΣΔΛΑΠ υδατικών διαμερισμάτων που αφορούν την περιοχή παρέμβασης.

6γ.ΚΔ11: Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς

Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις αναβάθμισης και αποκατάστασης των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, ενίσχυση της λειτουργικότητάς τους (χώροι στάθμευσης, δημιουργία / επέκταση επισκέψιμων χώρων), χώροι προβολής πολιτιστικού /φυσικού αποθέματος, δράσεις δικτύωσης και σύνδεσής τους με τον τουρισμό, δράσεις προβολής των πόρων συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης ΤΠΕ.

6δ.ΚΔ12: Παρεμβάσεις αξιοποίησης - προστασίας φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού

Η συγκεκριμένη δράση αποσκοπεί στην ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι παρεμβάσεις θα υλοποιηθούν σε περιοχές που δεν υπάρχει τουριστική δραστηριότητα και είναι χαρακτηρισμένες ως περιοχές NATURA, οικολογικά πάρκα, καταφύγια άγριας ζωής.

7β.ΚΔ13: Βελτίωση προσβασιμότητας, ενίσχυση οδικής ασφάλειας

Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσεων αποβλέπει στη βελτίωση της προσβασιμότητας στους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης και την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας ιδιαίτερα σε σημεία υψηλής επικινδυνότητας. Ενδεικτικά έργα της δράσης είναι εκείνα που αφορούν σε βελτίωση και εκσυγχρονισμό τμημάτων του οδικού δικτύου.

7β.ΚΔ14: Βελτίωση πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία

Στο πλαίσιο της ανάδειξης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, η συγκεκριμένη δράση αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της περιοχής παρέμβασης, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.

2.1.4. Ενδεικτικός Προϋπολογισμός ανά Κατηγορία Δράσεων

Οι κατηγορίες δράσεων της Στρατηγικής της περιοχής ΤΑΠΤοΚ, εντάσσονται και ανταποκρίνονται στις Επενδυτικές Προτεραιότητες του ΠΕΠ, οι οποίες χρηματοδοτούν την ΤΑΠΤοΚ. Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του προϋπολογισμού για κάθε κατηγορία δράσεων, για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΠ. ΠΡΟΤ.	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)
ΑΠ1	ΕΤΠΑ	3a	3a.ΚΔ1	Παροχή ενισχύσεων για ίδρυση/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού και της μεταποίησης	2.500.000
ΑΠ2Α	ΕΚΤ	9vi	9vi.ΚΔ2	Δράσεις εμφύχωσης, υποστήριξης και δημοσιότητας	1.425.000
			9vi.ΚΔ3	Αμοιβές μόνιμου προσωπικού, εξωτερικών συνεργατών, εξωτερικών εμπειρογνομόνων και λοιπών συνεργατών για τη λειτουργία της ΟΤΔ	2.850.000
			9vi.ΚΔ4	Βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας για κατοίκους ορεινών περιοχών	865.400
			9vi.ΚΔ5	Κατάρτιση / απόκτηση εργασιακής - επαγγελματικής εμπειρίας με πρακτική άσκηση	1.109.600
ΑΠ2Β	ΕΤΠΑ	9d	9δ.ΚΔ6	Λειτουργικές Δαπάνες ΟΤΔ	475.000
			9δ.ΚΔ7	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος	1.740.000
			9δ.ΚΔ8	Δημιουργία / βελτίωση υποδομών άθλησης και αναψυχής	535.000
ΑΠ3	ΕΤΠΑ	4c	4γ.ΚΔ9	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων	1.350.000
		6b	6β.ΚΔ10	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού	1.320.000
		6c	6γ.ΚΔ11	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς	1.875.000
		6d	6δ.ΚΔ12	Παρεμβάσεις αξιοποίησης - προστασίας φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού	1.180.000
ΑΠ4	ΕΤΠΑ	7b	7β.ΚΔ13	Βελτίωση προσβασιμότητας, ενίσχυση οδικής ασφάλειας	1.650.000
			7β.ΚΔ14	Βελτίωση πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους/ μουσεία	125.000
ΣΥΝΟΛΟ					19.000.000

2.2. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΒΑ)

Τα κυριότερα / βασικά στοιχεία των Στρατηγικών ΒΑΑ που εγκρίθηκαν, παρουσιάζονται αμέσως πιο κάτω.

2.2.1. Περίληψη της Αναπτυξιακής Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Η ΣΒΑΑ Καλαμάτας έχει σχεδιασθεί, με μια ευρύτερη οπτική, και στο μέλλον μπορεί να αναπτυχθεί τόσο ποσοτικά, με την άντληση και πρόσθετων πόρων, όσο και θεματικά, με τη διεύρυνση και σε άλλα πεδία. Για το λόγο αυτό, η στρατηγική που περιγράφεται πολύ συνοπτικά στη συνέχεια, σε επίπεδο στοχοθεσίας και βασικής αρχιτεκτονικής, είναι ολοκληρωμένη σε όλα τα αναγκαία πεδία.

2.2.1.1. Κεντρικός Στόχος (Όραμα) της Στρατηγικής ΒΑΑ

Βασικό στοιχείο του οράματος της Στρατηγικής ΒΑΑ Καλαμάτας είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της με ολοκληρωμένο τρόπο (με την έννοια μιας προσπάθειας σε πολλά αλληλοϋποστηριζόμενα πεδία). Η κεντρική ιδέα του οράματος είναι η εστίαση σε δύο

υποπεριοχές της Καλαμάτας, το Ιστορικό Κέντρο και την Παραλιακή Ζώνη, που με μερικώς διαφορετικό αλλά συμπληρωματικό τρόπο επιτρέπουν την προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής.

Το Ιστορικό Κέντρο διαθέτει τουριστικούς πόρους, αστικότητα, ιστορία και αναγνωρισιμότητα, αλλά χαρακτηρίζεται και από αρκετά προβλήματα (κοινωνικά, χωρικά, πίεσης στις επιχειρήσεις). Η πολεοδομική βελτίωσή του θα συμβάλλει ευθέως στην προσέλκυση τουριστών και συναφών επενδύσεων, και μέσω αυτών στην άμβλυνση των κοινωνικών προβλημάτων.

Η Παραλιακή Ζώνη αποτελεί χώρο σταδιακής επέκτασης προς αυτήν της παλαιότερης Καλαμάτας (που ιστορικά ήταν εσωστρεφής). Ο μετασχηματισμός της Παραλιακής Ζώνης σε μια μείζονα υπερτοπική «πύλη» αποτελεί, από αυτή την άποψη, βασικό στοιχείο το όλου οράματος. Η βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας της Ζώνης θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων τουρισμού και αναψυχής, και θα οδηγήσει επίσης σε θέσεις εργασίας και άμβλυνση των κοινωνικών προβλημάτων.

Τελικός στόχος είναι «Μια Καλαμάτα αναγνωρίσιμη, βιώσιμη, έξυπνη, εξωστρεφής και δίκαιη, που θα αξιοποιεί αναπτυξιακά και από άποψη ποιότητας ζωής στοιχεία όπως η παράκτια θέση, η ιστορία, και ο πολιτιστικός πλούτος». Λαμβανομένου υπόψη του υπερτοπικού ρόλου της Καλαμάτας, η επίτευξη του στόχου θα έχει θετικές πολλαπλασιαστικές συνέπειες και σε ευρύτερες χωρικές ενότητες, από τη Μεσσηνία μέχρι το σύνολο της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η όλη προσέγγιση μπορεί να συνοψιστεί στην εξής φράση: «ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2020 ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗ ΠΟΛΗ». Ο όρος «βιώσιμη» παραπέμπει και στους τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας (οικονομικό, κοινωνικό, και περιβαλλοντικό) και ο όρος «έξυπνη» παραπέμπει στον προσανατολισμό της πόλης στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, στοιχείο που διατρέχει και τους τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας.

2.2.1.2. Άξονες Προτεραιότητας της Στρατηγικής ΒΑΑ για την Περιοχή Παρέμβασης

Η ΣΒΑΑ περιλαμβάνει τρεις Άξονες Προτεραιότητας, κάθε ένας από τους οποίους αντιστοιχεί σε έναν από του πυλώνες της ολοκληρωμένης βιώσιμης ανάπτυξης.

- ΑΠ 1 Βιωσιμότητα της οικονομίας και επιχειρηματικότητα
- ΑΠ 2 Κοινωνική βιωσιμότητα και δικαιοσύνη
- ΑΠ 3 Βιωσιμότητα στην πόλη και ποιότητα ζωής

2.2.1.3. Κεντρικές Παρεμβάσεις και επιλογές «Σημαία» της Στρατηγικής ΒΑΑ

Η ΣΒΑΑ δεν βασίζεται σε μικρό αριθμό μεγάλων παρεμβάσεων, αλλά σε μια ισορροπημένη πολυκεντρική προσέγγιση. Ωστόσο, η χωρική διασύνδεση των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και η χωρική τους συγκέντρωση σε δύο υποπεριοχές σχετικά μικρής κλίμακας, σημαίνουν ότι στην πράξη οι παρεμβάσεις δεν αποτελούν μεμονωμένα έργα αλλά συγκροτούν δύο συνεκτικά δίκτυα, στο ιστορικό κέντρο και την παραλία, και με αυτή την έννοια θα μπορούσε να

υποστηριχτεί ότι τα δίκτυα αυτά συνθέτουν κεντρικές παρεμβάσεις. Από μια άλλη οπτική, όχι ποσοτική, αλλά στρατηγική, ως «σημαία» της ΣΒΑΑ θα μπορούσε να θεωρηθεί η ανάπτυξη της Παραλιακής Ζώνης ως «πύλης» υπερτοπικής εμβέλειας.

2.2.1.4. *Επιδιωκόμενα κύρια αποτελέσματα*

Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Αντιμετώπιση των εστιασμένων πολεοδομικών αδυναμιών στις δύο υποπεριοχές παρέμβασης.
- Αναστροφή των αναπτυξιακών πιέσεων στο Ιστορικό Κέντρο και την αξιοποίηση της διαφαινόμενης δυναμικής στην Παραλιακή Ζώνη και στο Ιστορικό Κέντρο.
- Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, της εικόνας, της λειτουργίας και της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης με επίπτωση στο σύνολο της πόλης.
- Προστασία και ανάδειξη οικοπολιτιστικών πόρων, στο Ιστορικό Κέντρο και στην Παραλιακή Ζώνη, που θα αναβαθμίσουν την ποιότητας ζωής των πολιτών και ταυτόχρονα θα λειτουργήσουν αναπτυξιακά.
- Ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού, σε ένα πλαίσιο που έχει προκύψει από ευρεία διαβούλευση και μεγάλη αποδοχή.
- Αύξηση της επιχειρηματικότητας και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και προσαρμογή στα νέα δεδομένα και στις απαιτήσεις του (σχετικά) νέου παραγωγικού προτύπου της περιοχής.
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και κοινωνικής συνοχής στην περιοχή.
- Προώθηση των αρχών της «έξυπνης πόλης», με εναυσματική αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για την προώθηση της τοπικής τουριστικής ανάπτυξης.

2.2.1.5. *Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής ΒΑΑ*

Το πλέγμα των Ειδικών Στόχων που επιλέγονται στο πλαίσιο της στρατηγικής ΒΑΑ για την Καλαμάτα και η περιγραφή του επιδιωκόμενου αποτελέσματος ως προς συγκεκριμένες ανάγκες – προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει με ποιοτικό και ποσοτικό τρόπο, παρατίθενται αμέσως πιο κάτω.

Ειδικός Στόχος (1.1)

Αύξηση επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού, της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος προβλέπεται να επιτευχθεί μέσω της ίδρυσης νέων και της ενίσχυσης υφιστάμενων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων της περιοχής παρέμβασης στους κλάδους του τουρισμού (με έμφαση στον εναλλακτικό), της αγροδιατροφής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συμβάλλοντας, με αυτόν τον τρόπο, στην ενίσχυση της

ανταγωνιστικότητας (υφιστάμενων) επιχειρήσεων και, γενικότερα, στην ελκυστικότητα της Περιοχής Παρέμβασης για επενδύσεις, σε πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ειδικός Στόχος (1.2)

Υποστήριξη επιχειρηματικότητας

Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος της Στρατηγικής ΒΑΑ, προβλέπεται να επιτευχθεί με τη λειτουργία θερμοκοιτίδας για νέες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (start ups) σε τομείς της ΠΣΕΕ Πελοποννήσου (RIS3) που αποτελούν προτεραιότητα και για τη ΣΒΑΑ. Έτσι, θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και γενικότερα, η ελκυστικότητα της Περιοχής Παρέμβασης, για επενδύσεις σε / από επιχειρήσεις.

Ειδικός Στόχος (2.1)

Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας για τις ευάλωτες ομάδες

Η επίτευξη του Ειδικού Στόχου θα επιδιωχθεί μέσω της ενίσχυσης, συνέχισης, βελτίωσης και της διεύρυνσης της λειτουργίας προνοιακών δομών του Δήμου Καλαμάτας που χωροθετούνται στην περιοχή παρέμβασης. Αυτό θα συντελέσει στην αποτελεσματικότερη στήριξη των μειονεκτούντων ατόμων, με τη βελτίωση της πρόσβασης στις συγκεκριμένες προνοιακές Υπηρεσίες του Δήμου από τους επιλέξιμους χρήστες (προερχόμενους από ευπαθείς ομάδες) και θα βελτιωθεί, παράλληλα, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ειδικός Στόχος (2.2)

Ένταξη στην οικονομία ειδικών ομάδων

Ο εν λόγω Ειδικός Στόχος, αναφέρεται στη προετοιμασία και δημιουργία προϋποθέσεων στήριξης μειονεκτούντων ατόμων που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας. Προβλέπεται δε, να επιτευχθεί μέσω της δράσης του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης, η οποία εντάσσεται στη λογική των «ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης».

Ειδικός Στόχος (2.3)

Κοινωνική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων

Πρόκειται για Ειδικό Στόχο της συνολικής στρατηγικής που θα αξιοποιηθεί μελλοντικά. Δεν χρησιμοποιείται, προς το παρόν, στη πρόταση της Στρατηγικής ΒΑΑ προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Ειδικός Στόχος (3.1)

Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου

Ως αποτέλεσμα του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου επιδιώκεται η βελτίωση της εικόνας και λειτουργικότητας σημαντικών κοινοχρήστων χώρων (πλατειών, πεζοδρόμων, πεζοδρομίων)

στην περιοχή παρέμβασης. Οι χώροι αυτοί έχουν και ευρύτερη εμβέλεια, με προσαρμογή σε ορισμένες περιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής/Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, βελτίωση της προσβασιμότητας των ΑμΕΑ στο δημόσιο χώρο και στα όμορα κτίρια.

Ειδικός Στόχος (3.2)

Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Παραλιακής Ζώνης

Μέσω αναπλάσεων κοινοχρήστων χώρων και υποδομών προσπελασιμότητας και βιώσιμης κινητικότητας στην Παραλιακή Ζώνη, θα επιδιωχθεί η βελτίωση της εικόνας και λειτουργικότητας σημαντικών κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή παρέμβασης. Αυτοί οι χώροι έχουν και ευρύτερη εμβέλεια της βιώσιμης κινητικότητας και της οδικής διασύνδεσης της παραλιακής οδού με το συλλεκτήριο οδικό δίκτυο της Καλαμάτας.

Ειδικός Στόχος (3.3)

Ειδικές δράσεις έξυπνης πόλης

Ο εν λόγω Ειδικός Στόχος αναφέρεται στην ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς. Περιλαμβάνει δε, τη δημιουργία καινοτόμων σημείων πληροφόρησης «Info points» αξιοποιώντας τεχνολογίες αιχμής επιδιώκοντας την αύξηση επισκέψεων σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της περιοχής παρέμβασης.

Ειδικός Στόχος (3.4)

Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής

Πρόκειται για Ειδικό Στόχο της συνολικής στρατηγικής που θα αξιοποιηθεί μελλοντικά. Δεν περιλαμβάνεται, προς το παρόν, στην πρόταση χρηματοδότησης της Στρατηγικής ΒΑΑ προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Ειδικός Στόχος (3.5)

Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης

Ως επιδιωκόμενα αποτελέσματα του εν λόγω Ειδικού Στόχου, αποτελούν η μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, η αύξηση της θερμομόνωσης (και μείωση της χρήσης υγρών καυσίμων για τη θέρμανση, συνεπώς συμβολή και στους στόχους αντιμετώπισης και προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή), και η αύξηση της χρήσης ΑΠΕ στα δημόσια κτίρια.

2.2.1.6. Ενδεικτικός Προϋπολογισμός ανά Ειδικό Στόχο

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Ειδικό Στόχο για το σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης, ανά Ταμείο, ανά Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ και Επενδυτική Προτεραιότητα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
3α : Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	Ε.Σ. 1.1: Αύξηση επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού, της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	940.000
	Ε.Σ. 1.2: Υποστήριξη επιχειρηματικότητας	280.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
6ε : Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	Ε.Σ. 3.1: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου	1.815.000
	Ε.Σ. 3.2: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Παραλιακής Ζώνης	1.850.000
6c : Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	Ε.Σ. 3.1: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου	500.000
	Ε.Σ. 3.3: Ειδικές δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς	660.000
4c : Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	Ε.Σ. 3.5: Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης	390.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		6.435.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2Α Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
9iv : Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	Ε.Σ. 2.1: Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του ΔΚ για τις ευάλωτες ομάδες	2.660.540
9i : Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	Ε.Σ. 2.2: Ένταξη στην οικονομία ειδικών ομάδων	69.460
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ		2.730.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		9.165.000

2.2.2. Περίληψη της Αναπτυξιακής Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμων Άργους - Μυκηνών και Ναυπλίων

Η εγκριθείσα στρατηγική ΒΑΑ προωθεί την αναβάθμιση των δύο αστικών κέντρων που περιλαμβάνονται στην περιοχή παρέμβασης με στόχο την αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων (κυκλοφοριακό, υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων κ.ο.κ.), τη συμπληρωματικότητά τους και τη λειτουργική διασύνδεσή τους, στη βάση ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Επιπρόσθετα, προτάσσεται η διάχυση των παρεμβάσεων σε όλο τον οικιστικό ιστό των δυο πόλεων. Για ιδιαίτερα υποβαθμισμένες περιοχές προγραμματίζονται στοχευμένες παρεμβάσεις αναβάθμισής τους, οι οποίες θα εντάσσονται λειτουργικά στον ευρύτερο σχεδιασμό για τον υπόλοιπο οικιστικό ιστό, έτσι ώστε να αποδώσουν μεγαλύτερα αποτελέσματα από τη συμπληρωματικότητα μεταξύ τους και τη δημιουργία θετικών συνεργειών για τη βελτίωση του συνόλου των δυο αστικών κέντρων.

Βασικός στόχος της στρατηγικής είναι η αύξηση της λειτουργικότητας του συνόλου του κάθε αστικού κέντρου και η διαλειτουργικότητά του με τον περιαστικό ιστό ή / και με ευρύτερες περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας. Παράλληλα, συμπεριλαμβάνεται η περιβαλλοντική διάσταση στο σύνολο των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων, είτε υπό την έννοια της προστασίας, είτε υπό την έννοια της βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος.

2.2.2.1. Κεντρικός Στόχος (Όραμα) της Στρατηγικής ΒΑΑ

Το όραμα της Στρατηγικής Β.Α.Α. για την αστική λειτουργική περιοχή του αστικού διπόλου Ναυπλίου - Άργους προσδιορίζεται στη βάση των προβλημάτων, προκλήσεων και αναγκών της Περιοχής Παρέμβασης. Ως εκ τούτων, Κεντρικός Στόχος της Στρατηγικής είναι η αξιοποίηση της Ιστορίας και του Πολιτιστικού Αποθέματος της περιοχής, ως στρατηγικού πόρου για την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της απασχόλησης, με όρους βιωσιμότητας.

Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής, θεωρείται, ο ιστορικός χαρακτήρας της περιοχής, που σχετίζεται, αφ' ενός με τα πρώτα χρόνια της νεοελληνικής ιστορίας και της σύστασης του νέου ελληνικού κράτους (χωρικό επίκεντρο είναι κυρίως η πόλη του Ναυπλίου), αφ' ετέρου με την αρχαία εποχή (με χωρικό εντοπισμό κυρίως στην περιοχή Άργους - Μυκηνών). Ταυτόχρονα, σημαίνουντα ρόλο διαδραματίζει το πλούσιο δυναμικό της περιοχής που σχετίζεται με τις γαστρονομικές συνήθειες και άλλες τοπικές παραδόσεις, ένα μεγάλο πλήθος μουσείων και καλλιτεχνικής παραγωγής, τοπικών γιορτών και διαδρομών. Σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, διαμορφώνονται προϋποθέσεις σημαντικής ενίσχυσης της τοπικής ανάπτυξης που συνδέονται, μάλιστα, με τις ευρύτερες στοχεύσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τον Χωροταξικό Σχεδιασμό και την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3).

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της Περιοχής Παρέμβασης, ειδικότερα εστιάζει στο Ναύπλιο και το λιμάνι του ως βασικής πύλης εισόδου από τη θάλασσα στην περιοχή, στην με ολοκληρωμένο

τρόπο ενίσχυση της όλης Περιοχής ως τουριστικού προορισμού και ταυτόχρονα τη διάχυση της ανάπτυξης σε όλη την Περιοχή Παρέμβασης, στην οποία το δίκτυο αρχαιολογικών χώρων κατέχει κεντρικό ρόλο. Με τον τρόπο αυτό η εφαρμογή της Στρατηγικής Β.Α.Α. θα δημιουργήσει συνθήκες διάχυσης των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων και στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας, αλλά και στο σύνολο της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

2.2.2.2. Αξονες Προτεραιότητας της Στρατηγικής ΒΑΑ για την Περιοχή Παρέμβασης

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την αστική λειτουργική περιοχή του διπόλου Άργους - Ναυπλίου αρθρώνεται με βάση 4 Αξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- ΑΠ1** Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας.
- ΑΠ2** Προστασία, προώθηση, ενιαία προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων.
- ΑΠ3** Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, Βιώσιμη Διαχείριση του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των ρύπων και ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας.
- ΑΠ4** Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξη και Προώθηση στην Απασχόληση του Ανθρώπινου Δυναμικού.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Αξόνων Προτεραιότητας, έχει σχεδιασθεί ένα πλέγμα δράσεων, ώστε να υπηρετήσει την Κεντρική Επιδίωξη της Στρατηγικής, πλαισιώνοντας τις καταρχήν δράσεις δημιουργίας υποδομών με άλλες συμπληρωματικές, προκειμένου να επιτυγχάνονται οι αρχές της βιωσιμότητας. Παράλληλα, το πλέγμα δράσεων καλύπτει είτε άμεσα, είτε έμμεσα, ανάγκες κοινωνικές, ενίσχυσης της απασχόλησης, καινοτομικής αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και δράσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα, με βασικό άξονα τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος.

2.2.2.3. Επιδιωκόμενα κύρια αποτελέσματα

Το γενικό αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η άρση της αποσπασματικότητας που χαρακτηρίζει τη σημερινή αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της περιοχής και η αναστροφή του αναπτυξιακού περιβάλλοντος και ενίσχυση της ειδικής δυναμικής της Περιοχής Παρέμβασης. Αυτό θα επιτευχθεί με την άρση της ασθενικής οικονομικής δραστηριότητας και της αδυναμίας διαμόρφωσης ενός πολυδιάστατου και ισχυρού branding, με έμφαση στην αξιοποίηση του αρχαιολογικού - ιστορικού αποθέματος της περιοχής, ενώ περιλαμβάνει και το τοπικό αγρο-διατροφικό δυναμικό και τη φυσική ομορφιά.

Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με δικτύωση των επιχειρήσεων και αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών. Στόχος είναι η αύξηση της Ακαθάριστη Προστιθέμενης Αξίας στους κλάδους υψηλής Προστιθέμενης Αξίας.

Επίσης, επιδιώκεται η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και η προσαρμογή του στα νέα δεδομένα και στις απαιτήσεις του νέου παραγωγικού προτύπου της περιοχής, μέσω της βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων.

Επιδιώκεται παράλληλα, η ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης με παρεμβάσεις που αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες κατ' οίκον νοσηλείας και ειδικής φροντίδας ψυχικής υγείας, καθώς και δράσεις εναρμόνισης του οικογενειακού με τον επαγγελματικό βίο για την «απελευθέρωση» ατόμων που βρίσκονται σε εργασιακή ηλικία.

Στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών συνθηκών και της αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος η στρατηγική BAA επιδιώκει την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων, με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού.

Στον τομέα της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών με έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού, η στρατηγική BAA περιλαμβάνει παρεμβάσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση και βελτιώνουν την εμπειρία επισκέψεων σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους. Επίσης, επιδιώκεται η ολοκληρωμένη ανάδειξη ταυτότητας προορισμού - Place Branding για τις εστίες τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος στην κατεύθυνση του αειφόρου τουρισμού, με στόχο την αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών.

Επιπρόσθετα, για την αύξηση του αριθμού επισκέψεων σε τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών η στρατηγική BAA περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της Περιοχής Παρέμβασης.

Στον τομέα της αναζωογόνησης του αστικού ιστού και της ενίσχυσης της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, προβλέπονται παρεμβάσεις ανάπλασης περιοχών και δημιουργία υπαίθριων χώρων στα δυο αστικά οικιστικά κέντρα. Οι εν λόγω παρεμβάσεις αναμένεται να βελτιώσουν την κινητικότητα, την ποιότητα ζωής και την τουριστική εμπειρία στους αστικούς πόλους της περιοχής παρέμβασης.

2.2.2.4. Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής BAA

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1:

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών

Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 1, περιλαμβάνονται οριζόντιες υπηρεσίες παροχής εξειδικευμένων, καινοτόμων και εξατομικευμένων συμβουλών στήριξης υφιστάμενων ή/και δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, με έμφαση σε δραστηριότητες που εμπεριέχονται στους

στόχους της BAA και στην RIS3 της Περιφέρειας. Επίσης, περιλαμβάνεται διαφοροποίηση του Τοπικού Παραγωγικού Δυναμικού για την ανάσχεση του φαινομένου της συρρίκνωσης του παραδοσιακού επιχειρηματικού ιστού της Περιοχής Παρέμβασης και για τη βελτίωση / της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα στον τουρισμό και τον πολιτισμό.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών.

Οι παρεμβάσεις που εντάσσονται στον Ειδικό Στόχο 2 της Στρατηγικής, αφορούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε μειονεκτούντα άτομα της Περιοχής Παρέμβασης και στην εξατομικευμένη προσέγγιση και καθοδήγηση των συμμετεχόντων σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3:

Αξιοποίηση των ΤΠΕ με έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού

Στο συγκεκριμένο Ειδικό Στόχο, προβλέπονται δράσεις ανάπτυξης ηλεκτρονικών υπηρεσιών τουρισμού και ολοκληρωμένης και έξυπνης διαχείρισης και τοποθέτησης / προώθησης του Δήμου Άργους-Μυκηνών ως αναγνωρίσιμου διεθνώς Πολιτιστικού Προορισμού. Άμεση επιδίωξη των προαναφερθεισών δράσεων είναι η βελτίωση της επισκεψιμότητας της πόλης του Άργους, μέσω της αξιοποίησης της διαχρονικής πολιτιστικής, οχυρωματικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4:

Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας της επισκεψιμότητας του Αρχαιολογικού Χώρου των Μυκηνών και η δημιουργία «πρόσθετου ελεύθερου χρόνου» για τους επισκέπτες, προκειμένου να διευκολύνεται η επίσκεψη στην πόλη του Άργους.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5:

Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων

Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 5 της Στρατηγικής, επιδιώκεται, αφ' ενός η βελτίωση των όρων και των προϋποθέσεων της συμμετοχής στην αγορά εργασίας των περιθωριοποιημένων ομάδων, αφ' ετέρου η άμβλυνση του κινδύνου δημιουργίας θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιοχή παρέμβασης.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6:

Ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, επιδιώκεται η ολοκληρωμένη και πολυθεματική προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ειδικών και ευάλωτων ομάδων της Περιοχής Παρέμβασης

Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, αλλά και της ΠΕΣΚΕ Πελοποννήσου, προσδοκείται να έχουν θετικές επιδράσεις στην εν γένει ποιότητα των κοινωνικών υπηρεσιών, μέσω της εναλλακτικής υποστήριξης εναρμόνισης του οικογενειακού με τον επαγγελματικό βίο για την «απελευθέρωση» Ατόμων που βρίσκονται σε εργασιακή ηλικία ώστε να αναζητήσουν θέση απασχόλησης.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7:

Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης

Με τις προβλεπόμενες δράσεις, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, επιτυγχάνεται η μείωση της κατανάλωσης της πρωτογενούς ενέργειας και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων που αναβαθμίζονται. Επιπλέον, η στοχευμένη εφαρμογή τέτοιων παρεμβάσεων σε εμβληματικά δημόσια κτίρια, δημιουργεί ή/και αναδεικνύει Αστικά Τοπία, τα οποία συμβάλλουν στη συνολική βελτίωση του Αστικού Περιβάλλοντος.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8:

Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Κεντρικό στοιχείο του Ειδικού Στόχου 8 της Στρατηγικής, αποτελεί η ανάδειξη του ιστορικού χαρακτήρα της Περιοχής Παρέμβασης της ΒΑΑ και η αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων στο πλαίσιο των δράσεων αστικής αναζωογόνησης και βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Σημείο αναφοράς για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Περιοχής Παρέμβασης αποτελεί η πόλη του Ναυπλίου και το λιμάνι του ως βασική πύλη εισόδου από τη θάλασσα στην περιοχή, στην κατεύθυνση της ολοκληρωμένης ενίσχυσης της περιοχής παρέμβασης ως τουριστικού προορισμού και ταυτόχρονα της διάχυσης της ανάπτυξης με αξιοποίηση του δικτύου αρχαιολογικών χώρων της περιοχής.

2.2.2.5. Ενδεικτικός Προϋπολογισμός ανά Ειδικό Στόχο

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του προϋπολογισμού για κάθε Ειδικό Στόχο για το σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης, ανά Ταμείο, Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
3a : Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	Ε.Σ. 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών	600.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
6e : Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	Ε.Σ. 8: Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης	3.000.000
6c : Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	Ε.Σ. 4: Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης	900.000
4c : Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	Ε.Σ. 7: Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης	1.400.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		5.900.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2Α Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ €
9i : Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	Ε.Σ. 2: Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου	600.000
9ii: Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	Ε.Σ. 5: Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων	300.000
9iv : Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	Ε.Σ. 6: Ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης	1.620.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ		2.520.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		8.420.000